

Силабус курсу:

**ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА
МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ 2**

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти: магістр

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Рік підготовки: 2

Семестр викладання: осінній

**Кількість кредитів
ЄКТС:** 3

Мова(-и) викладання: українська

**Вид семестрового
контролю** іспит

Автор курсу та лектор:

к.е.н., доц., Манухіна Марта Юріївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри обліку і оподаткування

посада

marta.manukhina@gmail.com

+38-050-575-81-71

513 ГК, за розкладом

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Процеси економічної інтеграції у світовий простір та інтернаціоналізація економіки України призвели до необхідності гармонізувати національну систему обліку та складання звітності з вимогами міжнародних стандартів. Це буде сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату в країні та прискорить інтеграційні процеси в економічних відносинах. На сьогоднішній день провідні компанії світу та значна кількість вітчизняних підприємств здійснюють ведення обліку та складають фінансову звітність з використанням міжнародних стандартів. Саме тому адміністративний персонал в цілому і бухгалтер зокрема, повинен опанувати ведення обліку за міжнародними стандартами, вміти скласти на цій основі фінансову звітність та детально аналізувати наведену інформацію для прийняття виважених управлінських рішень.

Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування у студентів базових теоретичних знань та практичних навичок з організації і методики ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами.

Результати навчання:

Знання: результатами навчання є опанування та отримання теоретичних і практичних навичок які дозволять інтегрувати в собі попередньо здобуті знання з різних галузей економіки та управління, на основі чого здобувачі вищої освіти зможуть оволодіти теоретичними знаннями та одержати практичні навички щодо структури і змісту міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності; необхідності застосування міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності; відмінності порядку ведення обліку та складання фінансової звітності за міжнародними та національними стандартами; сутності методологічних засад і методів обліку активів, зобов'язань, власного капіталу, передбачених Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку; методики заповнення та порядку представлення фінансової звітності у відповідності до вимог міжнародних стандартів.

Вміння: заповнювати форми звітності, які застосовуються у міжнародній практиці: звіт про фінансовий стан на кінець періоду, звіт про сукупні доходи за період; звіт про зміни у власному капіталі за період; звіт про рух грошових коштів за період; примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення; додатковий звіт про фінансовий стан на початок порівняльного періоду; використовувати облікову інформацію для прийняття управлінських рішень; застосовувати передовий досвід організації обліку за

міжнародними стандартами у вітчизняній обліковій практиці; застосовувати методику трансформації фінансової звітності, складеної за П(С)БО, у звітність за МСФЗ.

Передумови до початку вивчення:

Передумовою вивчення дисципліни «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» є знання з дисциплін «Фінансовий облік», «Фінанси», «Облік в зарубіжних країнах», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Звітність підприємств». Дисципліна «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами» служить необхідною передумовою для подальшого вивчення дисциплін: «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» та «Консолідація фінансової звітності».

Мета курсу (набуті компетентності)

Метою викладання дисципліни є засвоєння теоретичних засад з організації і методики ведення обліку за міжнародними стандартами; набуття практичних навичок з формування фінансової звітності за міжнародними стандартами.

За результатами вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати інформаційні навички і уміння, опанування методів збирання даних відповідно до гіпотез, створення масивів емпіричних даних, опрацювання різноманітних джерел, повідомлень.

СК1. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК 2. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

СК3. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК 4. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК 5. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН 1. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

РН 2. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

РН 3. Знати міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутні послуги з дотриманням вимог професійної етики.

РН 4. Вміти складати фінансову звітність за міжнародними стандартами, інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Державні гранти та розкриття інформації про державну допомогу у фінансовій звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 1/1 заочна 0,25/0,25	Сутність державної допомоги та умови визнання і загальна характеристика державних грантів згідно з МСБО (МСФЗ). Класифікація державних грантів згідно з МСБО (МСФЗ). Порядок включення державних грантів до складу доходів та їх погашення згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про державну допомогу та державні гранти у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
2.	Будівельні контракти згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 1/1 заочна 0,25/0,25	Контракти з фіксованою ціною згідно з МСБО (МСФЗ). Контракти «витрати плюс» згідно з МСБО (МСФЗ). Контракти з комбінованою ціною згідно з МСБО (МСФЗ). Оцінка та визнання доходів за будівельними контрактами згідно з МСБО (МСФЗ). Оцінка та визнання витрат за будівельними контрактами згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про будівельні контракти у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
3.	Витрати на позики згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 1/1 заочна 0,25/0,25	Методи обліку витрат на позики згідно МСБО (МСФЗ). Капіталізація витрат на позики згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про витрати на позики у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
4.	Розкриття інформації про податки на прибуток у фінансовій звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 2/2 заочна 0,5/0,5	Податковий прибуток (збиток) згідно з МСБО (МСФЗ). Постійні різниці між обліковим та податковим прибутком (збитком) згідно з МСБО (МСФЗ). Тимчасові різниці між обліковим та податковим прибутком (збитком) згідно з МСБО (МСФЗ). Тимчасові різниці, що підлягають вирахуванню, згідно з МСБО (МСФЗ). Тимчасові різниці, що підлягають оподаткуванню, згідно з МСБО (МСФЗ). Відстрочені податкові активи згідно з МСБО (МСФЗ). Відстрочені податкові зобов'язання згідно з МСБО (МСФЗ). Умови визнання	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Години (Л/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
			та класифікація податкових різниць згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про податки на прибуток у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	
5.	Об'єднання бізнесу у фінансовій звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Сутність і види об'єднання бізнесу згідно з МСБО (МСФЗ). Придбання підприємства. Об'єднання інтересів. Оцінка та облік об'єднання бізнесу згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про об'єднання бізнесу у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
6.	Розкриття інформації про спільну діяльність у фінансовій звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 1/1 заочна 0,25/0,25	Види спільної діяльності згідно з МСБО (МСФЗ). Спільно контрольовані операції згідно з МСБО (МСФЗ). Спільно контрольовані активи згідно з МСБО (МСФЗ). Спільно контрольовані підприємства згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про спільну діяльність у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання
7.	Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін у фінансовій звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (Міжнародними стандартами фінансової звітності)	денна 2/2 заочна 0,25/0,25	Визначення, ознаки та загальна характеристика зв'язаних осіб згідно з МСБО (МСФЗ). Методи оцінки активів і зобов'язань у операціях між зв'язаними сторонами згідно з МСБО (МСФЗ). Розкриття інформації про зв'язані особи у фінансовій звітності згідно з МСБО (МСФЗ).	Участь в обговоренні Практичні вправи Аналіз ситуацій Тести Індивідуальні завдання

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Голов С. Ф, Костюченко В. М. Бухгалтерський облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. [Текст] / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. [2-е вид., перероб. і доп.]. – Х. : Фактор, 2008. – 1008 с.
2. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі : практичний посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2001. – 840 с.
3. Куцик П.О., Головацька С.І. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами. – Навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни. - Видавництво ЛТЕУ, 2018. - 280 с.
4. Міжнародні стандарти фінансової звітності : [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article%3FshowHidden=1&art_id=408095&cat_id=408093&ctime=1423500775962.
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності: версія 2016 року/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-versiia-perekladu-ukrainskoiu-movoii-rik?category=bjudzhet&subcategory=buhgalterskij-oblik>
6. Міжнародні стандарти фінансової звітності – 2014 [пер. з англ. за ред. С. Ф. Голова]. – К. : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2014. – Том 1. – 1608 с.
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності – 2014 [пер. з англ. за ред. С. Ф. Голова]. – К. : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2014. – Том 2. – 1648 с.
8. Облік і звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / [Небильцова О. В., Коршикова Р. С., Лук'яненко Л. І., Ходзицька В. В.]. – К. : КНЕУ, 2011. – 453 с.

Допоміжна література

1. Безверхий К.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) [текст] практичний посібник. –К.: ЦУЛ, 2017. – 228 с.
2. Бессонова С. І. Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності: навч. посіб. / С. І. Бессонова. – Маріуполь: ПДТУ, 2016. – 235 с.
3. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Тернопіль: Екон. думка. ТНЕУ, 2016. – 360 с.
4. .Бутинець Ф. Ф. Міжнародні стандарти фінансової звітності: тести : навчальний посібник / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : Рута, 2006. – 172 с.
5. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту [Текст] : навч. посіб. / М. П. Войнаренко, Н. А. Пономарьова, О. В. Замазій. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
6. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности : вопросы, тесты, упражнения / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко ; под ред. С .Ф. Голова. – К. : Либра, 2007. – 320 с.
7. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности : практикум / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – Х. : Фактор, 2010. – 400 с.

8. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности: вопросы, тесты, упражнения. [Текст] / С. Ф. Голов, В. Н. Костюченко, Н. Г. Богатко. – Под ред. С.Ф. Голова. – К. : Либра, 2007. – 320 с.
9. Голов С. Ф. Трансформація звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами : методичні рекомендації / за ред. С. Ф. Голова. – Вінниця : Консоль, 2010. – 308 с.
10. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 368 с.
11. Лучко М. Р., Бенько І. Д. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. – Тернопіль: Екон. думка. ТНЕУ, 2016. – 360 с.

Методичне забезпечення

1. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: методичні вказівки та завдання для практичних занять для студентів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” /Манухіна М.Ю./ - СНУ ім. В. Даля, 2016.
2. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: тести та завдання для самостійної і індивідуальної роботи студентів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” /Манухіна М.Ю./ - СНУ ім. В. Даля, 2018.
3. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: методичні вказівки та завдання контрольних робіт для студентів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” /Манухіна М.Ю./ - СНУ ім. В. Даля, 2020.
4. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: комплексні контрольні завдання для заміру знань студентів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” /Манухіна М.Ю./ - СНУ ім. В. Даля, 2017.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Ради з МСБО <http://www.iasb.org>
2. Офіційний сайт Міжнародної федерації бухгалтерів <http://www.ifac.org>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України з МСФЗ <http://195.78.68.18/minfin/>
4. Сайт з МСФЗ для банківських установ <https://stakeholder.com.ua>
5. Сайт аудиторської фірми Делойт <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/audit/articles/clearly-ifs- guides.html>
6. Платформа законодавства ifrs.ligazakon.ua/

Оцінювання курсу

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність - денна форма, 3 семестр

Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Іспит	Сума
до 7	до 7	до 7	до 8	до 7	до 7	до 7	до 50	до 100

Таблиця 1

Бали оцінки за навчальну діяльність – заочна форма, 3 семестр

Присутність на всіх заняттях	Активність, виконання та захист практичних завдань	Виконання і захист контрольної роботи	Іспит (тестування)	Сума
до 10	до 20	до 20	до 50	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом директора інституту.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.